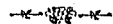

امور تحریریه ایچون فؤاد بکه
وامور اداره ایچون آرتین افندییه
مراجعت اولنور.

مسلمزده موافق آثار قبول اولنور.
درج ایدلین اوراق اعاده ایلماز.

مجله ادبیات

اداره خانه سی باب عالی جاده سنده
۵۲ نومرولو « شرکت مرتبیه »
مطبعه سیدر.

استانبول ایچون سنه لکی مطبعه دن
آلنق شرطیله ۴۰، طشره لره پوسته
اجرتیله برابر ۶۰ غروشدر.

نسخه سی ۱ غروش

پنجشنبه کوناری نشر اولنور ادبی، فنی و صناعی غزیه در

نسخه سی ۱ غروش

على السويه بايلىقدن صوكره فضلهسى
بركوشه سندن آقيديله رق آلور محلول
مذكورده «آر» تخر ايدرك جامك سطحى
مور رنگده ايود بخارينه بويانيه .

فطوغرافيله قولا لانيلان قوللوديون
آز جوق اسپرتو ايله قاريشق اترده حل
ايديله رك درونه ايود ويا بروم ويا خود
مركباتندن بر مقدار علاوه اولور . بونك
ايچون :

پموق بارودى	۲	غرام
لقمان روحى	۲۸۰	"
اسپرتو	۴۰	"

آلنوب حل ايدلگدن صوكره ايچنه ۱,۹۰
غرام ايود . مشائى قاده يوم و ۱,۰۵ غرام
بوروم . مشائى قاده يوم بر مقدار اسپرتوده
حل ايديله رك علاوه اولور .

بولو حدى حساس قيلمق ايچون قورومدن
اقدام يوز غرام صوده اذابه ايدلش اون
غرام ازوتيت فضه يى حاوى چييدن معمول
برتكه نك درونه هر نقطه سى بردن ايصالتمق
اوزره ، دالديريله رق ايكي دقيقه طور دقندن
صوكره چيقاريلور و مثلاً طوتيله رق ايچنه
قوروديلور . بوجيله اجرا اولان مامله ده
ازوتيت فضه نك لوحه سطحه نك ايودله
اتحادندن تشكىل ايدن ايود فضه ضيادن
زياده سييله متاثر اولدني جهتله عمليات
مذكوره قراكلق بر محله ويا هيچ برتاثيرات
كيميوپه سى اولميان يوم ولايه آيدىنانى كى
صارى ضياده اجرا اولتمق لازمدر . ماملانك
اجرا سندن صوكره جام لوحه مخصوص چار-
چقه سنه قونيله رق آلنك درونه وضع ايديلور .
و آتفا بيان اولندينى مثلاً رسمى آلنك جق
شى ويا شخصك صورتى ضيائى شمسك
تاثيريله حساس جامك سطحه ارتسام
ايدكندن صوكره عدسه نك قباغيله چار چقه نك
قباغى قيايديلوب مذكور چار چقه مظم بر محله
نقل اولور .

تشكىل خيال : هر نه قدر اشعه ضيائيه
تاثيريله رسم تشكىل ايتش ايسده ينه جامك
سطحه نك كوريله من رسمى ميدانه چيقاروق

اولان يت مظم واسطه سييله آلور . بو آلت
برصندوقدن عبارت اولوب اوزونلنى نيزيد
وتنقيص اولنيله جك صورتده ايچ ايچنه
كچملى وسورملى قطعهلردن مركدر
صندوقك آرقه طرفه سوره ملى اولمق
حسييله ايتنلديكى كى يوكسلد يلوب آچالديله .
بيالان چارچقه نلى جلاسز جامى واوك
طرفه نك دليكه كچيرلش اولان صارى
تنكندن معمول اسطوانده مزيل اللون ايكي
عدسه واردر . رسمى آلنك جق شى آلنك
اوگنه وضع وعدسه لرله جلاسز جامك
محراقلى و جسم بر استقامته كلك اوزره ،
آلت ، آتنده كى سبها وعدسه نك قرينده كى
ويده واسطه سييله تنظيم اولنكده بارلاق
و موكوس بر خيال جلاسز جامك سطحه
ارتسام ايدر . بو نتيجه حاصل اولدقندن صوكره
عدسه نك سطح خار جيسى قباغى ايله قبايوب
جلاسز جام چيقاريله رق يرينه قوللوديونلى
وحساس بر جامى حاوى اولان چارچقه
وضع اولور .

بعده حساس لوحه چارچقه نك قناديله
عدسه نك قباغى آچلنكده رسمى آلنك جق
شييدن ويا شخصدن ورود ايدن حزمه
ضيائيه عدسه نك كته لرندن بعد المورور
حساس لوحه نك اوزرنده تشكىل خيال
ايدر . و بر قاج ثانيه مرورندن صوكره
لوحه نك سطح نك بعض محلاى كونشدن
متاثر آ و بعض يرلى غير متاثر اولمغله
مطلوب اولان رسم حصوله كلكش اولور .

ايود مثالى قوللوديون — حساس
جام لوحه قوروسز اولمق و قوللوديونلا
نمزدن اول لايقيه تميزلنك لازمدر . بونك
ايچون لكه سز بر جام انتخاب اولنوب بر بارچه
پموقى اسپرتو ايله اصلا تندن صوكره ايچنه
كوله باتيرمق اوغولور . مؤخرآ يالكز
اسپرتو ودها صوكره كودره ي ايله ايچنه
تميزلنوب بركوشه سندن طوتيله رق اورته سنه ،
درونه سده منحل اولدق ايود پوتاسيوم
بولسان ايود مثالى قوللوديون دو كيلور
وبو ائاده لوحه صاغه وصوله اكيله رك
تخريك ايديلوب دو كيلان مابيع هر طرفه

زرين صاچلىرى ، فيروز قام كوزلىرى ، پنبه
يناقرى كوچو جك اللرى ايله ، رفتار دنوازييله
تسعيد صباح ايچون قارشومده عرض اندام
ايتمى بلكرم . مرحمتيدر . بگلمز . چابوق
كلير . او وقته قدر كنديسىنى دوشونوركن
تحف دكلى مهر دلاراسى طلوع ايدوبده
كوزلر مى قاشدير نجه ينه دوشونورم . اوت بو
سفرده تدقيق حسن وائيله مفكره مشغول
اولور . ترسيم حسن وائى ايچون قارشو-
سنة كچر . محاسن طبيعتدن اقتباس ايدرك بر
رسم ياقى استرم رنگ اويدره مام فورچم
المدن دوشر . يازى ماصه مك باشنه كچوب
بر مقاله بر شعر يازوق ايترم سوز بوله مام
قلم المدن دوشر . هرايكى حاله نهوت قالير .
عجزى اقرار ايدرم . چونكه حسنكده بر
نقصان بولوبده آنى فورچمك بوياسيله ويا
قلمك صدا سييله اكل ايدم ينه دوشونجه .
مستغرق اولدق والهانه دوشونورم !

ع . مظهر

﴿ فطوغرافيا ﴾

مدنيت حاضره نك اهم كشفيات
مستحسنه سندن برى اشعه ضيائيه نك حصوله
كتوره سييله چكى آثار كيميوپه مستنداً اجرا
اولنان فطوغرافيا قدر . بو صنعتك ايلك
كاشفلى « شارل » ، « نيه پس » ، « داكز »
اولوب حق صنعت مذكوره بر خيلى زمان
داكده نسبتله داكره « اوتيب » ديلمشدى
فطوغرافيا نك اساسى بر جسيمك سطحه نك عكس
ايدرك منتشر اولان ضياء شمسك اول جسمك
لون و خيالى عييله قارشوسنه تصادف ايدن
حائله رسم ايتميدر . اشخاص واشيائك
رسملى فطوغرافيا نك آلت اساسيه سى

ایچون قوللودیونلی جامک اوزرینه در حال:

حامض عفس ۴ غرام
آزوت ۵
بللوری حامض خل ۵ غرام

علاوه اولنان مایع محلول دو کیلور بونک تأثیر یله تصویر ظاهر و ایجه نمایان اولدقد محلول مذکوری دو کمکدن فراغت ایدیلرک بر چوق صو ایله ایجه بیقاددن صوکره «تثبیت خیال» عملیاتنه باشلانیلور. تثبیت خیال — بو عملیات اساسی لوحه ک اوزرنده کی بوزلماش اولان وضیاده قاراران فضیه املاحی قالدردقدرد. لوحه «تحت کبریتیت سود» محلول کشفیله ویا یوز غرام صو ایچنده حل ایدلمش اوج غرام «کیانوس پوناسیوم» ایله بیقاندقدرد بوزلماش اولان فضیه املاحی تحلیل ایدر.

بوروم «مثالی زلال ایله رسم المقی اصولی — قوللودیونلی لوحه لر یاش و تازمه ایکن قوللانیلور. یعنی احضار اولندقدردی یرده استعمال اولمقی ایجاب ایدر. حالبوکه سطحلرینه بوروم «مثالی زلال سورولمش اولان جام لوحه لر قورو و اعمال اولدقدردن بر قاق آی صکره بیلر قوللانیله سیلور. بو اصولده قوللودیونده اولدینگی کبی چابو چاق رسم آنه بیلیر. قوللانیلان لوحه لرک اوزری «مثالی بوروم فضی حوی صیجاق یورطه آتی سویه سیله اورتولور. بو سویه بروجه آتی احضار اولور:

۹۰۰ غرام ماء مصفاک ایچنده حل ایدیلان صفائی زلال آلتش درجه یه قدر حمام ماریده تسخین اولندقدن صوکره دروننه «مثنی بوروم آونیوم» علاوه ایدیلرک ۱۰۰ غرام صو ایله حل اولمش ۳۵ غرام ازوتیت فضیه ایله قاریشدریلور و بو مخلوطک بهر لیتروسی ایچون یوزده یارم بورومی حوی یکریمی بش ساتیغرام کئول قوندقدن صوکره قورودیلور. قورویان ماده یی قیروب پارچه، پارچه ایتدکدن صوکره بیقماق لازمدرد. اشته بو وجهله استعمال ایدیلان زلال جام لوحه لرک

سطحنه سوریلور. بونکله رسم آلدقدن تشکیک ایدن تصویر حماضیت پوناس ایله مخلوط کبریتیت سود و مثنی بوروم آونیوم ایله میدانه چیقاریلور و تحت کبریتیت سود ایله تثبیت ایدیلور.

تثبیت خیال وظیفه سی «کیانوس پوناسیوم» دخی ایفا ایدمیلیر. بوندن صوکره جام صو ایله تطهیر ایدیلوب شاب بانوسنه دالدریلور.

خیال منفی — اجرا اولنان عملیات سابقه ک کافه سنده حصوله کتوریلان خیال منفیدر. یعنی جسمک بالجه اقسام «ضیئه سی» مایه اوله رق ارتسام ایدر چونکه حقیقت جامه سیاه اولان قسملر ضیایک تحت تأثیرنده قالمش اولان یرلردرکه اوراده بولنان کموشک املاحه سی ضیایک اشعه منعکسه سیله سیاهلور. و بو تحللاندن ناشی قوللادیونده سیاه رنگلر حصوله کلدور. و استحصال اولنان رسم جسمه نسبتاً رنگجه معکوس یعنی جسمک بیاض خطلری لوحه ده سیاه و سیاه خطوطی دخی بیاض اولور فقط بو جام لوحه یی قالب مقامنده طوتارق بوندن باشقه جام ویا کاغد اوزرینه رسم چیقاردقدرد اشبو صوکره کی رسملر منفی به نسبتاً معکوس ایسه ده اصل جسمه نظراً ميسوط یعنی جسمک سیاه و بیاض اولان یرلری رسمده عینله چیقادیونده خیال «مثبت» اولمش اولور.

کاغد اوزرینه خیال مثبت ترسیم ایتمک — کاغد اوزرینه البان رسملر مثبتدر فطوغرافیا ایچون قوللانیله جق کاغد الک ایی نوعدن اولمقی لازمدر کاغد اوزرینه رسم المقی ایچون قولورلاق دنیلان عملیاتدن بد ایدیلور بونک ایچون اولابریتره صوده ۵۰ غرام ملح آمونیاق حل اولور و بر قالب ایچنه وضع ایدیلرک کاغدلرک یوزی مایعه تماس ایتمک اوزره قونیلور.

کاغذک اوزرنده هوا حبه جکلری قالمغه دقت ایدرک بش دقیقه صوکره مذکور مخلوطدن چیقاریلوب قورووق ایچون برکوشه سندن آصیلور کاغدی باترق ایچون بروجه آتی دیگر بر ترتیب ده واردر:

ماء مقطر ۱ لیتره
مذاب ازوتیت فضیه ۴۰۰ غرام
ازوتیت آمونیاق ۲۰۰ غرام

بو وجهله احضار اولنان مخلوطک اوستنه متعاقباً قولورلانه جق کاغدلر وضع ایدلدکده مایعه قارشى اولان سطحلری قولورلانیور. مذکور کاغدلر بویله جه بش دقیقه قدر بر اقیلور. اشبو عملیات قاراکلق بر یرده اجرا اولمقی لازمدر. بعده قورودیلان کاغدلر استعمال ایدیلرک جک بر حال کسب ایتمش اولورلر اشبو کاغدلرک اوستنه فطوغراف چیقارمقی ایچون قولورلی یوزلری جاملرک قوللودیونلی سطحلرینه تماس ایتمک اوزره قوللادن صکره جمله سی «مثبت چارچوفه سی» دنیلان بر نوع منکته آتته وضع اولور. چارچوفه ک قالبه قابل بولنان طرفی جامدندرد. اشته چارچوفه ک بو یوزی کونشه قارشى کلدکده قالبک شفاف یرلرندن کیرن شعاعات کاغذک سطحنه قیدر واصل اوله رق اوراده کی قولور فضیه یی تحلیل ایدر. کاغدی اون اون ایکی دقیقه قدر بویله جه ترک ایتدکدن صکره قالبک آتندن چیقاردرق ماء مصفا ایله تمیزجه بیقماق و بو عملیاتیده قاراکلق بر یرده اجرا ایتمک لازمدر.

عملیات سابقه ایله استحصال اولنان رسمک رنگلری قرالیمی اولور. بورسمه، محلول کموشک سطحنه التون تراکم ایتدیرمکدن عبارت اولان جلا بانوسى عملیاتیه، غایت کوزل قویو سیاه بر نظره ویریلور. الک ایی جلا بانوسى ماء مصفا ۲ غرام قولورفضیه حل اوله رق:

خلیت سود ۱۹ غرام
ازوتیت اوران ۲
ماء مصفا ۲۰۰۰

دن تشکیل اولنان مایه ک دروننه دو کیلور حصوله کتوریلان مخلوطدن عبارت اولوب فطوغرافک رنگی قویو سیاهه تبدل ایدنجیه قدر بو مایه ک ایچنده بر اقیلیر. بیلادن صوکره قالبی تثبیت ایتمک یعنی کاغذک محتوی اولدینگی ضیادن متأثر فضیه املاحی کیدرک لازمدر

بونك ايجونده رسنی بر چاریك ساعت قدر بر لیترو ماء نصفه ایله ۳۰۰ غرام «تحت کبریتیت سود» دن مرکب اولان بانویه دالیریق کفایت ایدر. تصویر بو مایعدن چیقارلقدن صوکره یکریمی ساعت قدر آراده صیرمه ده دکشدریلان صویك ايجنده بر اقیله رق ییقاوق ايجاب ایدر.

ع. مظهر

قطب بوزلری

کره ارضك شمال و جنوب قطبیرینه متوجهاً خط استوا دن افتراق ایدلرکه هواك درجه حرارتی ازالیر. هله اللیجی درجه عرضدن اعتباراً انظار دقتك جسیم جسیم ساح بوز کومدیرینه تصادف ایتما سی قابل دکلدر، بونلره «بوز طاغیر» مغانسه دالات ایدن (ایسه برغ) دینور.

قطبه طوغری چیلدقچه بوزلرک جسامتی آرتار، دکرلرک کورفلرک سطحی کاملاً حال انجمادده بولنور، براز ده ارتقا ایدیلرجه میاه منجمد دن متشکل حقیقی اطهره تصادف اولنور بو اطهر او درجه متین و مشیدرلرکه علی الاکثر سفائنک سیر وحرکتیه مانع و آهین کولله لرله دینملری غیر قابلدر بو بوز اوواجقلردن اکثراً بی پایان صحرالر وجوده کلور «اسقوره سی» نام سیاح بو متحرک اووالردن ریسفی مشاهده ایتمشدرکه بونك اوزرنده بر آراهه الی فرسیخلک مسافه بی خط مستقیم اوزره بلا مزاحم و مشاق قطع ایدم بیلیمشدی، مشهور سیاح «توق» بوکی صحرائی ساجمدهن بریسنه تصادف ایدوب امریقای شمالیه آسیانك شمال طرفی یکدیگرینه ربط ایتدیکنی کورمش و بو متموج صحرانك عظیم کتله لرینک یکدیگرینه تصادقلرنده تصادم لرندن اصوات مدهشه ورعدکی بر ولوله عظیمه حصوله کلدیکنی ایشتمشدر.

بو بیاض طاغیرك منظر متحوله سنك

بردن بره عکس ایتدیردیکی الوان متحله ضیانك حلاوت دلکشاسی ایصسبز بوزقلردده غائب اولان برسیاحك بادئ بهت وانجذابی اولور، بیک سکز یوز الشمس سنه سنده شمال دکرلرنده بولان دو قنور ده ایله آثارنده بو خصوصه دائر تصادف اولنان فقرات آتیه شایان دقتدر:

«ایلك ایسه برغ» تصادف ایدیشمز دائره قطبه وصولمك صیاحی ایدی قویو سیس ایله محاط بولنان کتله منجمدیه قارشى دگر اصوات دهشتنزا ایله یاریلدوردی، نوبتی از ده «طوپراق» ديه باغرمه جق اولدی لکن همان اوئاده انظار منزه دهشت ویرن او مدش هیکلک نشر ایتدیکی انحره مائه اطرافزی قابلا دی، قورقونج حرکاتیه تهدید آمیز رفتاریله اوزرمنزه طوغری کلیدردی. بالای متقربدن قورتلق ايجون بولندیغمز موقعدن تبعاده مسارعت ایلدک کوردیکمز شو مخوف شی تخمیناً اوچوز قدم طولنده و یوز الی قدم ارتفاعنده ایدی. فقط بر مدت صوکره او شکل مهیب بغته انشقاق ایدرک کوزمرك اوکنده بر ذروه شررافشان منکشف اولدی. ذرومك اطراف فیده کی عجیب الشکل حلزونلرک خفیف بخار ماء ایله محاط اولدقلى کورلدى.

ع. مظهر

— — — — —

﴿مانظار — صورت زرع واستحصالی﴾

مانظارك صورت عمومیه ده احوالندن بحث ایله اولبابده کی مطالعاتمز بعده بیان وتحریر اولمق اوزره بوراده صورت زرع واستحصاله دائر بعض معلومات ویره جکر: مانظارك زرع واستحصالی حقنده بیان اولنه جق تطبیقات براز مشکل و برازده وقته وزحمته محتاج ایسه ده حصول موفقیت شبهه سزدر. بناء علیه یازم جعمز شیلری دقله مطالعه ایتلرینی ارباب مذاقه شمیدین اخطار ایدرز:

کوبرمك انتخاب واستحضاری — معلوم اولدینی اوزره مانظار اکثراً کوبره لك محله یتیشیر، شو حالده الك اول بوندن بحث ایتك لازم کلیر. مانظار حصوله کتیرمك ایستینیلن یا صدقلره موضوع کوبره مطلوبه موافق بولماز ایسه بونده حصوله کلن مانظارلر کسب جسامت ایدم میوب اوجاقی قایلرلر. انتخاب ایدلش اولان کوبره سائر هر درلو سبزه و حبوبات یتیشدرلرکه مساعد اولورده مانظار حصوله الویرشلی بولنمه بیلیر. حیوانانك کوبره سی مانظار حصوله کتیرمنز. صیغیر، قویونده — ناصل بسیلر سه بسیلر سون — کوبره لری اصلاً الویرشلی دکلدر. مانظار زراعتی ايجون آت، مرکب، استر کوبره سی استعمال ایتك هپسندن ایدر. مرکب واستر کوبره سی آت کوبره سندن ده الویرشلیدر، مع مافیه بونلرک هر زمان بولنه بیلیمه سی ممکن اوله. یه جفتدن بیکر کوبره سی ده قوللانیلیر. حیوانات مذکوره قوری اوت، آرپه و صمان کی شیلرله بسلمش بولنورسه کوبره لری مانظار زراعتیه ده الویرشلی اولمش اولور. کوبرمك، حیوا نانك بوليله ایصالنامش اولمسه نده دقت لازمدر.

مانظارك تخمینه کلنجه: بو تخمك الك اعلاسی مخصوصاً ترتیب اولنان یا صدقلرده حصوله کتیریلن تخم لردر. اوزرندن زمان کچمش اولان یا صدقلردن النان تخم مقصدی تأمین ایدمیه چکندن تازه تخم تدارك ایديله. بيلمك ايجون مطلقاً یکدن یا صدقلر ترتیبی لازم کلیر.

مانظارك صورت زرعی — بالاده نوع و جنسی تعریف اولنان کوبره، کوزلجه دوزلدلش طوپراق اوزرینه سربلوب چاپه ایله تسویه و اوت کوکی، صمان، قیل، مولوز کی مواد اجنبیه وار ایسه تفریق اولندقدن صوکره مربع الشکل یا صدقلره آریلیر. یا صدقلرک کوبرمك آزلغه چوقلغه کوره ۶۰ سانتیمترودن بر مترویه قدر یوکسك بولنمه سی لازمدر. یا صدقلر چاپه نك صرعی ایله دو کیلوب مؤخرأ اوزرینه چیقيله رق